

Sygn. akt X Ga 326/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący Sędzia SO Leszek Guza

Sędzia SO Barbara Przybyła (spr.)

Sędzia SO Katarzyna Żymelka

Protokolant Grzegorz Kaczmarczyk

po rozpoznaniu w dniu **17 stycznia 2014 roku** w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...)

w J.

przeciwko: **G. S. (G. S.)**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 19 marca 2013r.

sygn. akt VI GC 379/12

1. oddała apelację;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.717,00 (dwa tysiące siedemset siedemnaście 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Barbara Przybyła SSO Leszek Guza SSO Katarzyna Żymelka

Sygn. akt X Ga 326/13

UZASADNIENIE

Powódka (...) w J. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego G. S. kwoty 56.575 zł wraz z odsetkami ustawowymi od wyliczonych szczegółowo kwot oraz kosztów postępowania.

Jako podstawę roszczenia wskazano odstąpienie przez powódkę od umowy sprzedaży połączone z żądaniem zwrotu wpłaconej przez nią zaliczki.

W dniu 27 kwietnia 2012 r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Rybniku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Podniósł, że wbrew twierdzeniom powódki, strony zawarły ustną umowę sprzedaży powódce agregatu o mocy chłodniczej 500 kW produkcji (...), którego właściwości strony określiły w toku prowadzonych negocjacji. Pozwany zaprzeczył skuteczności dołączonego do pozwu protokołu rozbieżności, gdyż o jego sporządzeniu powódka nie poinformowała pozwanego. W ocenie pozwanego właściwości dostarczonego agregatu są zgodne z łączącym strony porozumieniem. Pozwany zarzucił bezskuteczność odstąpienia od umowy przez powódkę w stosunku do pozwanego. Nadto, pozwany przedstawił do potrącenia z roszczenia powódki zawartego w pozwie, roszczenie przysługujące pozwanemu wobec powódki z tytułu poniesionej przez pozwanego szkody w następstwie braku wykonania umowy sprzedaży i odbioru zamówionego agregatu, jak również z tytułu bezumownego korzystania przez powódkę ze stanowiącego własność pozwanego agregatu chłodniczego.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 19 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w Rybniku zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 56.574,93 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 6.446 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił, że w maju 2011 r. doszło do awarii sprężarki agregatu chłodniczego powódki. Powódka nawiązała kontakt z pozwanym w celu zapobieżenia skutkom awarii. W toku prowadzonych rozmów pozwany zadeklarował, że może powódce wynająć odpowiedni agregat do czasu usunięcia awarii jej urządzenia. Powódka zadeklarowała również zainteresowanie zakupem nowej sprężarki jako urządzenia zapasowego. Po przeprowadzeniu negocjacji w tym zakresie pismem z dnia 19 maja 2011 r. pozwany złożył powódce ofertę dostawy agregatu chłodniczego. Pismem datowanym na 21 czerwca 2011 r. potwierdził zamówienie dołączając do tego fakturę pro forma.

Powódka w dniu 22.06.2011 r. wpłaciła na rzecz pozwanego kwotę 12.546 EUR tytułem zaliczki za towar będący przedmiotem umowy. Również w tym dniu strony zawarły umowę najmu agregatu chłodniczego C. 30 GB 080 wraz z węzami giętkimi oraz 1000 litrami glikolu i zbiornikiem. Umowę zawarto na okres 5 tygodni za cenę netto 2300 EUR płatną w dwóch ratach.

W dniach 22.06.2011 r. i 25.07.2011 r. pozwany obciążył powódkę fakturami na kwotę po 1.414,50 EUR z tytułu wynajmu agregatu chłodniczego.

W dniu 5 grudnia 2011r. pozwany dostarczył powódce agregat będący przedmiotem sprzedaży. Powódka po zapoznaniu się z urządzeniem uznała, iż nie odpowiada ono umowie i sporządziła protokół rozbieżności. W protokole wskazano, że dostarczone urządzenie ma inną moc chłodniczą agregatu chłodzącego (500 kW zamiast 700 kW), kompresory śrubowe i samo urządzenie innego producenta niż zamówione, brak zabezpieczeń przeciwko zamarzaniu. Obecny na miejscu przedstawiciel handlowy producenta dostarczonego urządzenia potwierdził ustalenia powódki w zakresie różnic tego urządzenia w odniesieniu do zamówienia.

Pismem z dnia 8 grudnia 2011r. powódka oświadczyła o odstąpieniu od łączącej strony umowy sprzedaży z powodu niezgodności dostarczonego towaru z umową i zażądała zwrotu uiszczony zaliczki w terminie do dnia 16.12.2011 r.

Pismem z dnia 15 grudnia 2011r. pozwany również odstąpił od łączącej strony umowy sprzedaży, uznając odstąpienie od umowy przez powódkę za bezskuteczne.

Powódka wezwała pozwanego do zwrotu kwoty wpłaconej tytułem zaliczki związanej z umową zakupu agregatu chłodniczego i nadal podtrzymywała swoje stanowisko o obowiązku zwrotu zaliczki w związku

z odstąpieniem od umowy. Pozwany odmówił dokonania zapłaty.

Pismem datowanym na 20 stycznia 2012 r. pozwany wzywał powódkę do zapłaty reszty ceny za agregat i jego odbioru.

Pismem z dnia 27 czerwca 2012r. pozwany wezwał powódkę do zapłaty kwoty 26.592,60 EUR tytułem bezumownego korzystania z agregatu będącego przedmiotem umowy najmu.

Powódka w odpowiedzi stwierdziła, że była gotowa do wcześniejszego zwrotu agregatu i informowała o tym pozwanego, jednakże z przyczyn leżących po stronie pozwanego agregat nie został odebrany.

Wobec tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy zważył, że powódka wywodziła swe roszczenie z rękojmi za wady fizyczne rzeczy sprzedanej, w szczególności z wynikającego z art. 560 § 1 i 2 k.c. prawa odstąpienia od umowy i obowiązku zwrotu świadczeń wzajemnych. Pozwany nie kwestionował faktu złożenia przez powódkę oświadczenia woli

o odstąpieniu od umowy sprzedaży, a jedynie podnosił, iż jest ono bezskuteczne z powodu braku podstaw do odstąpienia przez powódkę od umowy, gdyż sprzedana rzecz była niewadliwa.

Powołując się na treść art. 556 § 1 k.c. i art. 563 § 2 k.c. Sąd Rejonowy wskazał, że w analizowanym przypadku umowa została zawarta poprzez zaakceptowanie pisemnej oferty pozwanego przez powódkę. Przedmiotem zamówienia było urządzenie o ściśle określonych w formie pisemnej parametrach. Jakkolwiek pozwany zaprzeczył zasadności odstąpienia powódki od umowy sprzedaży, to jednak przyznał, iż dostarczył powódce urządzenie inne, niż objęte pisemną umową. Pozwany podniósł, że umowa pisemna została zmodyfikowana następnie w ustnych rozmowach z przedstawicielem powódki.

Sąd I instancji poddał analizie – w świetle treści art. 65 kc - cel gospodarczy, którym kierowała się powódka przy zawieraniu przedmiotowej umowy. Powódka wykazała w toku postępowania, że jej celem jest urządzenie zapasowe, które podczas ewentualnej awarii będzie w stanie zapewnić utrzymanie stałej temperatury, niezbędnej dla prowadzonej przez powódkę działalności w branży spożywczej. Niezbędnymi cechami urządzenia były niewątpliwie właściwa moc chłodzenia oraz jego możliwości pracy w ujemnej temperaturze otoczenia niezbędnej w funkcjonowaniu na zewnątrz budynków. Z tego powodu nie sposób uznać za zasadne twierdzeń pozwanego o ustnej zmianie umowy odnośnie tych cech przez powódkę, gdyż zakładałoby nielogiczne działanie powódki polegające na zamówieniu urządzenia nieprzydatnego dla pierwotnie założonego celu. Zauważyć, należy, że jakkolwiek pozwany zapewnił o posiadaniu cechy mrozoodporności przez dostarczone urządzenie, to jednak nie wynika to ani z tabliczek znamionowych urządzenia ani z żadnego innego dokumentu. O ważkości tej cechy dla powódki świadczy również szeroki zakres temperatur ujemnych dla pracy urządzenia określony na poziomie: „temp. zewnętrzna – 20 (stopni Celsjusza)”. Zarzutów pozwanego nie potwierdziły również zeznania przywołanego przez pozwanego świadka J. G., która pełni funkcję tłumacza pozwanego, który nie włada językiem polskim. Z zeznań jej wynikało, że jakkolwiek rozmowy dotyczyły urządzeń o mocy tak 500 kW, jak i 700 kW, to jednak świadek nie znał ostatecznej decyzji powódki tym bardziej, że część rozmów strony prowadziły bez jej udziału.

W takiej sytuacji Sąd Rejonowy uznał, że wady ze względu na cel umowy były istotne, wobec czego oświadczenie woli powódki o odstąpieniu od umowy było zasadne i formalnie skuteczne. W konsekwencji pozwany zobowiązany jest do zwrotu zaliczki powódce w oparciu o art. 560 § 2 k.c. z odsetkami od dnia 17.12.2011 r. na podstawie art. 481 § 1 i 2 w zw. z art. 455 k.c.

Pozwany podniósł nadto zarzut potrącenia wierzytelności powódki z wierzytelnością pozwanego wynikającą ze bezumownego korzystania z urządzenia pozwanego.

Powołując się na treść art. 498 kc i art. 6 kc Sąd Rejonowy wskazał, że pozwany niewątpliwie poniósł wskazane koszty w związku z realizacją umowy w zakresie sprzedaży urządzenia. Jednakże przesłankami odpowiedzialności

z art. 471 k.c. są: niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, szkoda oraz związek przyczynowy pomiędzy naruszeniem przez dłużnika więzi zobowiązaniowej a szkodą wierzyciela. Dopiero spełnienie i udowodnienie przez wierzyciela tych trzech przesłanek pozwoli na przypisanie powódce odpowiedzialności kontraktowej. Skoro ustalony stan faktyczny wykazał zasadność odstąpienia powódki od umowy sprzedaży, brak jest uznania za zasadne wypowiedzenia umowy przez pozwanego, a tym samym istnienia przesłanki niezbędnej do przypisania powódce odpowiedzialności za przywołaną szkodę.

Powódkę z pozwanym łączyła w okresie do dnia 06.08.2011 r. umowa najmu agregatu chłodniczego. Bezspornym między stronami było to, że celem najmu jest zastąpienie urządzenia powódki na okres jego naprawy. Umowa najmu agregatu została zawarta na czas określony, gdzie koniec umowy został określony na okres 5 tygodni od daty uruchomienia urządzenia. Zgodnie

z zapisem § 7 umowy najmu załadunek i rozładunek w siedzibie pozwanego obciążały pozwanego. Powódka powiadomiła pozwanego w dniu 08.08.2011 r., drogą poczty elektronicznej, że w dniu 06.08.2011 r. przedmiot najmu został wyłączony z eksploatacji, a tym samym o zakończeniu umowy najmu. Po tej dacie żadna ze stron nie wykazała aktywności w celu zmiany miejsca położenia przedmiotu najmu, to jest ani pozwany nie wezwał powódki do jego zwrotu, ani powódka nie wezwała pozwanego do wyznaczenia terminu jego odbioru. Oczywistym jest, że z uwagi na znaczące gabaryty urządzenia i znaczną wartość do przewiezienia agregatu do siedziby pozwanego niewątpliwie niezbędne było porozumienie i współdziałanie obu stron umowy. Termin ani sposób zwrotu agregatu nie został przez strony ustalony. Pozwany dopiero w dniu 05.12.2011 r. wezwał powódkę do wydania tego agregatu. I ewentualnie od tego terminu można rozpatrywać zwłokę powódki. Jak wynika jednak z zeznań przesłuchanych pracowników powódki J. F. i S. G. pozwany powiadomił ją o terminie odbioru urządzenia bezpośrednio przed odbiorem, uniemożliwiając przygotowanie dźwigu niezbędnego do załadunku agregatu – wbrew obowiązкови współdziałania stron zobowiązania przy jego realizacji przewidzianemu art. 354 kpc.

Niezależnie od powyższego Sąd Rejonowy wskazał, że w przypadku bezumownego korzystania z rzeczy właściciel rzeczy, który jest jednocześnie wynajmującym, jest uprawniony według swojego wyboru do oparcia powództwa na normach wynikających z tego, że jest właścicielem rzeczy

(art. 224-225 i 230 k.c.) albo też do na podstawie stosunku obligacyjnego

(art. 471 k.c.). W analizowanej sprawie pozwany w żaden sposób nie wykazał, że pozostawanie agregatu pozwanego na terenie powódki jest bezumownym korzystaniem z rzeczy a nie przechowaniem. Pozwany nie wykazał przede wszystkim, że w okresie po 06.08.2011 r. miał możliwość wynajęcia agregatu innym kontrahentom, ani jaki dochód z tego tytułu utracił.

W ocenie Sądu Rejonowego wobec treści umowy oraz ustaleń faktycznych pozwany nie wykazał przesłanek do uznania wierzytelności przedstawionej do potrącenia z wierzytelnością powódki za zasadną. W tej sytuacji uwzględniono powództwo w całości na podstawie art. 535 k.c.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. zasądzając je od terminu wymagalności wynikającego z dokumentu rozliczeniowego umowy sprzedaży zawartej przez strony.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o przepis art. 98 kpc.

Pozwany w apelacji od powyższego wyroku wniósł o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie powyższego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie prawa procesowego,

tj. art. 233 kpc poprzez sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i przyjęcie, że strony zawarły umowę dostawy agregatu w formie pisemnej oraz że strony nie uzgodniły sposobu i miejsca zwrotu agregaty C(...).

Dodatkowo skarżący zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 560 § 1 kc poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że powódka miała prawo odstąpienia od umowy pomimo tego, że nie poinformowała

pozwanego o niezgodności dostarczonego agregatu z umową, czym uniemożliwiła mu korzystanie z uprawnienia naprawy bądź wymiany agregatu; art. 224 kc i art. 225 kc w zw. z art. 230 kc poprzez ich niezastosowanie i przyjęcie, że pozwanemu przysługuje jedynie roszczenie odszkodowawcze za bezumowne korzystanie z agregatu; art. 6 kc poprzez przyjęcie, że to na pozwanym ciąży obowiązek udowodnienia, iż powódka przetrzymywała agregat chłodniczy marki C. (...) (...) nie w oparciu o umowę przechowania, a bez tytułu prawnego.

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za II instancję według norm przepisanych.

Powódka podkreśliła, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wskazuje na to, aby pierwotna treść umowy pisemnej została zmodyfikowana w dalszych ustnych rozmowach z przedstawicielem powódki, a okoliczności tej z pewnością nie potwierdzają środki dowodowe powołane przez pozwanego. Powódka wykazała w toku postępowania, że jej celem był zakup urządzenia o odpowiednich parametrach technicznych zgodnych z jej potrzebami a nie zakup jakiegokolwiek urządzenia i to o parametrach znacząco odbiegających od zamówienia.

Dalej powódka podniosła, że pozwany od momentu dostarczenia agregatu miał pełną świadomość co do niezgodności dostarczonego przez siebie agregatu z zamówieniem powódki. Jak bowiem inaczej tłumaczyć okoliczność w której powódka po uprzednim zapoznaniu się z towarem odmawia jego przyjęcia, jak nie tym, iż w chwili jego dostarczenia nie odpowiada on parametrom technicznym wskazanym w zleceniu. Nadto w żadnym fragmencie kierowanej do powódki korespondencji pozwany nie sygnalizował gotowości wykonania naprawy bądź wymiany dostarczonego produktu na produkt odpowiadający zamówieniu powódki. Wprost przeciwnie, pozwany cały czas stał na stanowisku, że dostarczony przez niego agregat odpowiada złożonemu przez powódkę zamówieniu. W takim też przekonaniu pozwany złożył własne oświadczenie o odstąpieniu od umowy powołując się przy tym na to, że do wykonania umowy nie doszło z przyczyn leżących po stronie powódki.

Nadto, powódka podniosła, że sam fakt pozostawienia agregatu na terenie zakładu powódki nie jest równoznaczny z korzystaniem z rzeczy, a tą ostatnią okoliczność winien był wykazać pozwany. Skoro więc pozwany nie wykazał faktycznego korzystania z rzeczy przez powódkę jego roszczenie z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie uznać należało za bezzasadne. Bezzasadność roszczenia wynikała również z samego zachowania powódki, która w momencie zakończenia umowy najmu złożyła pozwanemu oświadczenie w którym wskazała, iż z chwilą naprawy własnego agregatu agregat pozwanego został wyłączony z eksploatacji, przy czym agregat ten w każdej chwili mógł zostać pozwanemu wydany. Pozwany w żaden sposób nie wykazał, że pozostawienie agregatu na terenie zakładu powódki było bezumownym korzystaniem z rzeczy, a nie np. przechowaniem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zaskarżone orzeczenie należy uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego, mimo częściowo wadliwie wskazanej podstawie rozstrzygnięcia. Jako podstawę prawną uwzględnienia roszczenia sąd wskazał bowiem przepis art. 535 – tj. przepis definiujący umowę sprzedaży. Podstawą prawną uwzględnienia roszczeń był (powołany także w uzasadnieniu sądu pierwszej instancji) przepis art. 560 §2 kc w związku z art. 494 kc.

W pozostałym zakresie Sąd odwoławczy podziela zarówno dokonaną ocenę dowodów, jak i wykładnię prawa materialnego. Sąd Rejonowy poczynił właściwe ustalenia w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał procesowy. Ustalenia faktyczne dokonane przez ten sąd, Sąd Okręgowy przyjmuje za własne. Ponowne przytaczanie powyższych argumentów jest zbędne i niecelowe.

Ustosunkowując się natomiast do twierdzeń pozwanego zawartych w apelacji, a mających wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, Sąd Okręgowy nie podzielił prezentowanej tam argumentacji.

W sprawie podkreślenia wymaga, że ocena wiarygodności i mocy dowodów jest podstawowym zadaniem i jednocześnie uprawnieniem Sądu orzekającego, rozstrzygającego kwestie sporne w warunkach niezawisłości i na podstawie całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Samo przekonanie strony o innej niż przyjął to Sąd

I instancji wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie nie jest wystarczające do uznania, iż Sąd naruszył wyrażoną w art. 233 k.p.c. zasadę swobodnej oceny dowodów. W swoich orzeczeniach Sąd Najwyższy wielokrotnie stwierdzał, że „jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 k.p.c. i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona” (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 września 2002r., sygn. akt IV CKN 1316/00 oraz sygn. akt II CKN 817/00, niepubl.).

Takich naruszeń Sąd Odwoławczy nie stwierdził. Wnioski Sądu

I instancji zostały bowiem logicznie powiązane z zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Sąd Rejonowy nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów i nie popełnił błędów w logicznym rozumowaniu.

Sąd II instancji podziela ustalenia Sądu Rejonowego, że w niniejszej sprawie istniały po stronie powódki podstawy do odstąpienia od umowy.

Okolicznością uzasadniającą powstanie odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi za wady fizyczne jest istnienie wady rzeczy. Wada fizyczna istnieje wówczas, gdy zmniejsza wartość rzeczy albo ze względu na cel określony w umowie, albo wynikający z okoliczności, jeżeli cel ten nie był oznaczony w umowie; zmniejsza użyteczność rzeczy ze względu na cel

w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub z przeznaczenia rzeczy; rzecz nie ma właściwości, o których istnieniu sprzedawca zapewnił kupującego; rzecz zostaje wydana w stanie niezupełnym (art. 556 § 1 kc).

Jak słusznie ustalił Sąd Rejonowy przedmiotem zamówienia było urządzenie o ściśle określonych w ofercie parametrach. Jakkolwiek pozwany zaprzeczył zasadności odstąpienia powódki od umowy sprzedaży, to sam przyznał, iż dostarczył powódce urządzenie inne, niż objęte pisemną ofertą.

W takiej sytuacji uznać należało, że wystąpiła wada fizyczna rzeczy polegająca na tym, że rzecz nie ma właściwości, o których istnieniu sprzedawca zapewnił kupującego, co uprawniało powódkę do złożenia oświadczenia woli o odstąpieniu od umowy.

Wbrew twierdzeniom pozwanego kupujący nie jest zobowiązany w pierwszej kolejności zwrócić się do sprzedającego o wymianę rzeczy na wolną od wad. Zgodnie z treścią art. 560 § 1 kc jeżeli rzecz sprzedana ma wady, kupujący może od umowy odstąpić albo żądać obniżenia ceny. Jednakże kupujący nie może od umowy odstąpić, jeżeli sprzedawca niezwłocznie wymieni rzecz wadliwą na rzecz wolną od wad albo niezwłocznie wady usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona przez sprzedawcę lub naprawiana, chyba że wady są nieistotne.

Z powyższego uregulowania w sposób jednoznaczny wynika, że prawo wyboru uprawnień wynikających z rękojmi za wady fizyczne przysługuje kupującemu. Natomiast prawo odstąpienia od umowy przez kupującego nie może być realizowane jedynie w sytuacji, gdy sprzedawca niezwłocznie wymieni wadliwą rzecz na rzecz wolną od wad albo wadę

usunie. „Niezwłoczna” wymiana rzeczy, tamuje uprawnienie kupującego do odstąpienia od umowy, oznacza naprawę w krótkim czasie.

W rozpatrywanej sprawie bezspornym było, że pozwany nigdy nie zaoferował powódce agregatu posiadającego cechy wskazane w zawartych w aktach sprawy ofertach.

Sąd Okręgowy zważył, że pozwany podnosił, iż oferta pisemna została zmodyfikowana w ustnych rozmowach z przedstawicielem powódki. Jednakże jak trafnie wskazał Sąd I instancji powódka wykazała w toku postępowania, że jej celem jest urządzenie zapasowe, które podczas ewentualnej awarii będzie w stanie zapewnić utrzymanie stałej temperatury, niezbędnej dla prowadzonej przez powódkę działalności w branży spożywczej. Niezbędnymi cechami urządzenia były właściwa moc chłodzenia oraz jego możliwości pracy w ujemnej temperaturze otoczenia niezbędnej w funkcjonowaniu na zewnątrz budynków. Z tego powodu Sąd I instancji słusznie uznał za niezasadne zasadne twierdzenie pozwanego o ustnej zmianie oferty odnośnie tych cech przez powódkę, gdyż zakładałoby nielogiczne działanie powódki polegające na zamówieniu urządzenia nieprzydatnego dla pierwotnie założonego celu. Nadto, jakkolwiek pozwany zapewnił o posiadaniu cechy mrozoodporności przez dostarczone urządzenie, to jednak nie wynika to ani z tabliczek znamionowych urządzenia ani z żadnego innego dokumentu. O ważkości tej cechy dla powódki świadczy natomiast szeroki zakres temperatur ujemnych dla pracy urządzenia określony na poziomie: „temp. zewnętrzna – 20 (stopni Celsjusza)”.

Co więcej, w sprawie podkreślenia wymaga, że z zeznań świadka J. G. wynika, że pozwany prowadził rejestr ofert. Skoro tak to bez trudu powinien był wykazać w oparciu o prowadzony rejestr istnienie oferty, która obejmowała zmianę w brzmieniu powoływanych przez pozwanego. Tymczasem pozwany czynności tej zaniechał a zeznania tego świadka nie wykazały, że doszło do zmiany ustaleń co do parametrów urządzenia które miał dostarczyć pozwany.

Wobec powyższego Sąd Odwoławczy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że pozwany zobowiązał się dostarczyć agregat o takich parametrach jak w pisemnych ofertach.

Odnośnie zaś do podnoszonego przez pozwanego zarzutu potrącenia wskazać należy, że pozew został wniesiony przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, tj. przed dniem 3 maja 2012 r., która to ustawa uchyliła przepisy regulujące postępowanie w sprawach gospodarczych zawarte w art. 479¹ i n. kpc.

Zgodnie z treścią art. 9 przywołanej ustawy, przepisy tejże ustawy stosuje się do postępowań wszczętych po dniu jej wejścia w życie.

Wobec powyższego w niniejszej sprawie zastosowanie miał obowiązujący w chwili złożenia pozwu przepis art. 479¹⁴ § 4 kpc, zgodnie z którym do potrącenia w toku postępowania mogą być przedstawione tylko wierzytelności udowodnione dokumentami. Przy ocenie, czy przedstawiane do potrącenia roszczenie jest udowodnione dokumentami, pomocnicze znaczenie ma unormowanie zawarte w art. 485 kpc. Roszczenie uznać należy zatem za udowodnione, gdy pozwany, dokonując potrącenia, przedłoży dokument urzędowy stwierdzający istnienie roszczenia, zaakceptowany przez powoda rachunek, pisemne oświadczenie powoda o uznaniu długu, a także zaakceptowane przez powoda żądanie zapłaty, zwrócone przez bank z powodu braku środków na rachunku bankowym. Dokumentem, o którym mowa w komentowanym przepisie, są także weksle, czeki, warrandy i rewersy należycie wypełnione, których treść nie budzi wątpliwości. Do dokumentów tych zaliczyć należy także faktury, rachunki i wyciągi z ksiąg bankowych.

W odniesieniu do — niemal identycznie unormowanego — potrącenia w postępowaniu nakazowym (art. 493 § 3 kpc) Sąd Najwyższy przyjął, że wymaganie udowodnienia wierzytelności przedstawionej do potrącenia dokumentami nie dotyczy sytuacji, w której do potrącenia doszło przed doręczeniem pozwanemu nakazu zapłaty i pozwu (por. uchwała z dnia

13 października 2005 r., sygn. akt III CZP 56/2005, opubl. OSNC 2006, nr 7–8, poz. 119, czy też wyrok z dnia 7 maja 2004 r., sygn. akt I CK 666/2003, opubl. OSNC 2005, nr 5, poz. 86).

Niewątpliwie w niniejszej sprawie oświadczenie o potrąceniu zostało złożone już po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu wraz z nakazem zapłaty.

Tymczasem pozwany nie udowodnił istnienia wierzytelności przedstawionych do potrącenia wskazanymi powyżej dokumentami, w tym w szczególności nie udowodnił wysokości wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania w zakresie przedstawionym do potrącenia.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego oparto na przepisie art. 98 kpc oraz art. 391 § 1 kpc.

Powódka poniosła koszty wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.700 zł, stosownie do § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz.1348 z późn. zm.) oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

SSO Barbara Przybyła SSO Leszek Guza SSO Katarzyna Żymelka